

Ministerstwo Sprawiedliwości

Podsekretarz Stanu
Dariusz Mazur

BK-VII.0520.71.2026
Warszawa, 30 marca 2026 r.

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

uprzejmie przekazuję odpowiedź na zapytanie nr **3127** Pani Posłanki Anity Kucharskiej –
Dziedzic w sprawie wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1069 z dnia 11 kwietnia 2024 r. dotyczącej ochrony osób uczestniczących w debacie publicznej przed oczywiste bezzasadnymi lub stanowiącymi nadużycie postępowaniami sądowymi (SLAPP).

Ad 1

Projekt ustawy o szczególnych środkach ochrony osób uczestniczących w debacie publicznej (UC94), mającej na celu wdrożenie dyrektywy PE i Rady (UE) 2024/1069, w dniu 25 lutego br. został przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich i rekomendowany Stałemu Komitetowi Rady Ministrów do rozpatrzenia wraz z protokołem rozbieżności¹. Zgodnie z założeniami, projekt ustawy powinien zostać skierowany do Sejmu do połowy kwietnia bieżącego roku.

Ad 2

Przepisy projektowanej ustawy przewidują pełną realizację wymogów dyrektywy, w tym mechanizm szybkiego oddalania oczywiste bezzasadnych powództw (art. 7-9 projektu ustawy), możliwość nałożenia na powoda obowiązku złożenia kaucji na zabezpieczenie

¹<https://legislacja.gov.pl/projekt/12402950>

kosztów procesu poniesionych przez pozwanego (art. 3), umożliwienie organizacjom pozarządowym przystępowania do postępowania po stronie pozwanego, (art. 4), a także możliwość – w przypadku stwierdzenia, że postępowanie zmierzało do stłumienia, ograniczenia, zakłócenia debaty publicznej lub szykanowania za udział w niej – zastosowania wobec powoda sankcji w postaci grzywny oraz obowiązku publikacji sentencji wyroku (art. 13). Nadto, w takim przypadku sąd będzie nakładał na powoda obowiązek zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego, przy czym – na wniosek pozwanego – zwrot poniesionych przez pozwanego kosztów zastępstwa procesowego będzie następował w pełnej wysokości (a więc niezależnie od ograniczeń wynikających z obowiązujących przepisów), chyba że koszty te byłyby nadmierne (art. 14).

Ad 3

Zestaw rozwiązań przewidzianych w projekcie ustawy, które mają pomóc osobom uczestniczącym w debacie publicznej w ochronie ich praw, odpowiada w pełni wymogom dyrektywy, a Ministerstwo Sprawiedliwości dokłada wszelkich starań, by projektowane rozwiązania weszły w życie w terminie określonym w dyrektywie.

Ad 4

W Polsce za szkolenia prawników odpowiedzialne są profesjonalne samorządy adwokatów i radców prawnych. Organy te prowadzą szeroko zakrojone działania szkoleniowe, które obejmują również kwestie związane ze SLAPP. Przykładowo, w 2025 r. Izba Adwokacka w Warszawie (Sekcja Praw Człowieka) zorganizowała cykl szkoleń zatytułowanych „Jak walczyć z SLAPP?”², a Krakowska Izba Adwokacka (Sekcja Praktyków Sporów w Sprawach Cywilnych i Handlowych) szkolenie poświęcone nowym regulacjom dotyczącym SLAPP oraz ich wpływowi na postępowania sądowe³.

W odniesieniu do sędziów i innych pracowników sądów działania szkoleniowe są prowadzone przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury, która jest jednostką

² <https://www.ora-warszawa.com.pl/aktualnosci/szkolenie-spp-jak-walczyć-ze-slappami-czesc-pierwsza-czyli-o-tym-czym-sa-slappy-i-skad-sie-wziely-8-pazdziernika-2025-r/>

³ <https://adwokatura.krakow.pl/adwokaci-i-aplikanci/kalendarium/szkolenie-przeciwdziałanie-slapp-om-w-praktyce/>

nadzorowaną przez Ministra Sprawiedliwości. W czerwcu 2025 r. Szkoła zorganizowała szkolenie dotyczące ochrony dóbr osobistych, obejmujące m.in. kwestie takie jak wolność wypowiedzi i jej ograniczenia, wraz z relewantnym orzecnictwem sądów.

Na rok 2026 zaplanowano m.in.:

- szkolenie pt. **„Sprawy o ochronę dóbr osobistych i publikację sprostowania prasowego”**

Procesy sądowe dotyczące roszczeń związanych z ochroną dóbr osobistych, o nakazanie publikacji sprostowań czy odpowiedzi, coraz częściej „goszczą” na wokandach sądowych i mają niejednokrotnie duży wydźwięk społeczny. Problemy pojawiają się głównie na tle regulacji chroniących różne wartości, takie jak: prawo do informacji, prawo do prywatności. Występujące w praktyce kolizje norm są źródłem rozbieżnych interpretacji i orzecznictwa.

Zagadnienia szczegółowe przewidziane do szkolenia to m.in.:

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1069 z dnia 11 kwietnia 2024 r. i powództwa „SLAPP”: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1069 z dnia 11 kwietnia 2024 r. w sprawie ochrony osób, które angażują się w debatę publiczną, przed oczywiście bezzasadnymi roszczeniami lub stanowiącymi nadużycie postępowań sądowych ("strategiczne powództwa zmierzające do stłumienia debaty publicznej") i jej wdrożenie w polskim prawie; zakwalifikowanie powództwa jako „SLAPP”.

- szkolenie pt. **„Ochrona prawna sygnalistów”**

Zagadnienia szczegółowe przewidziane do szkolenia to m.in.:

zakres przedmiotowy i podmiotowy zastosowania przepisów nowej ustawy; zgłaszanie naruszeń, nowa definicja naruszenia prawa; rodzaje zgłoszeń – wewnętrzne, zewnętrzne i ujawnienie publiczne; moment przyznania ochrony zgłaszającemu naruszenie prawa, zaświadczenie o podleganiu ochronie; nieodpłatna pomoc prawna dla sygnalisty; odszkodowanie dla sygnalisty a odszkodowanie dla podmiotu, którego zgłoszenie dotyczy.

- szkolenie pt. **„Ochrona sygnalisty w polskim systemie prawnym – praktyczne aspekty”**

Zagadnienia szczegółowe przewidziane do szkolenia to m.in.:

zagadnienia ogólne dotyczące prawa ochrony sygnalistów: Geneza zjawiska whistleblowingu, Cele dyrektywy 2019/1937, Zakres zastosowania ustawy o ochronie sygnalistów. Problemy pojęciowe (m.in. „status” sygnalisty, kontekst związany z pracą, właściwość podmiotów prawnych i organów publicznych). Zagadnienia praktyczne dotyczące ustawy o ochronie sygnalistów: Obowiązki podmiotów prawnych i organów publicznych, Proces ustalania treści procedury zgłoszeń i jej charakter prawny, Wyznaczanie osób lub jednostek do obsługi zgłoszeń. Przebieg postępowania sygnalistycznego w podmiotach prawnych i organach publicznych. Pozycja sygnalisty i adresatów zgłoszeń sygnalistycznych: Weryfikacyjne i naprawcze działania następcze, Zgłoszenia naruszeń a interes publiczny, Zgłoszenia naruszeń a zadania publiczne, Zakres ochrony sygnalistów i ich pozycja procesowa, Rola postępowań sygnalistycznych. Odpowiedzialność prawna sygnalistów.

Ad 5

W projekcie w/w ustawy, o którym mowa w pkt 1, przewidziano obowiązek publikowania przez sądy wszystkich (zanonimizowanych) orzeczeń, w których zostanie stwierdzone, że pozew miał charakter SLAPP. Nadto podjęto prace nad zmianami w urządzeniach ewidencyjnych sądów, które pozwolą łatwo identyfikować takie sprawy i uwzględniać je w statystykach.

Z wyrazami szacunku

Dariusz Mazur
Podsekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/